

Sag: 2014/05002 014
Id: 00.30S00

Afdelingsnavn
Styring og Analyse

Postadresse
Postboks 10, 3200 Helsingør

28. august 2015

Personlig henvendelse
Rådhusvej 3
3200 Helsingør
tlf: 7249 6016
e-mail: økonomi@Gribskov.dk

Telefontider
Man - tors
Fredag

Administrationens budgetvurdering, budget 2016-2019 - August 2015

1. Sammenfatning:

Budgetproces 2016-2019 er på vej ind i den afsluttende fase, og det foreliggende budgetmateriale til Byrådets budgetseminar den 7. og 8. september 2015 samt til Økonomiudvalgets 1. behandling den 10. september 2015 danner således grundlag for de politiske drøftelser og forhandlinger frem mod den endelige vedtagelse af budgettet på Byrådets møde den 8. oktober 2015.

I overensstemmelse med den reviderede tids- og arbejdsplan for budgetprocessen som konsekvens af folketingsvalget, har administrationen i forlængelse af den indgåede økonomiaftale mellem KL og Regeringen udarbejdet et administrativt budgetoplæg.

I hovedtræk kan administrationens budgetoplæg sammenfattes i nedenstående hovedoversigt. Hovedlinjerne i budgetoplægget er nærmere beskrevet i afsnit 3:

	2016	2017	2018	2019	I alt
Indtægter	-2.444.527	-2.490.787	-2.515.597	-2.598.550	
Ordinære driftsudgifter	2.419.632	2.403.002	2.429.698	2.467.348	
Ordinært driftsresultat	-24.895	-87.785	-85.899	-131.202	
Anlægsudgifter	45.000	45.945	46.864	47.801	
Lånoptagelse	0	0	0	0	
Byudvikling	6.333	6.296	6.260	6.293	
Renter og afdrag	37.062	36.376	32.631	32.631	
Resultat - Det skattefinansierede område	63.499	833	-144	-44.477	19.712
Forsyning - Drift og anlæg	6.245	0	0	0	
Resultat i alt	69.745	833	-144	-44.477	25.957

Som det fremgår af hovedoversigten er der samlet set et merforbrug i administrationens budgetoplæg. Således vil der med de anvendte forudsætninger i budgetoplægget være et underskud på det skattefinansierede område på ca. 20 mio. kr. men pga. nedbringelse af gæld til forsyningsområdet er det samlede resultat et

kassetræk på ca. 26 mio. kr.

Resultatet fra det skattefinansierede område giver det bedste mål for kommunens økonomi, da forsyningsområdet mere er at betragte som "ren likviditet", der skal afvikles over en årrække med en forudsætning om at forsyningsområdet over år "går i nul". Der er lagt en forudsætning ind om en balance mellem udgifter og indtægter.

Det er muligt for kommunen, at vælge ikke at nedbringe gælden helt eller delvist til forsyningsvirksomhederne i denne budgetperiode. Det er således herigennem muligt at forbedre det samlede resultat med op til 6 mio. kr.

Det er administrationens vurdering, at likviditetstrækket på de 26 mio. kr. er forsvarligt, men anbefalingen er samtidig, at merforbruget ikke må blive større i de første år, og at de politiske ændringer derfor bør være udgiftsneutrale i denne del af perioden.

Størrelsen af det "forsvarlige" merforbrug er primært afhængig af kommunens likviditet. Den gennemsnitlige likviditet forventes ultimo 2015 at være i niveau 170 mio. kr. Der henvises i øvrigt til afsnit 4, hvor den forventede likviditetsudvikling er nærmere skitseret og hvor anbefalingerne til likviditeten er angivet.

En anden faktor, der er vigtig for, om et merforbrug er forsvarligt, er udviklingen i det økonomiske resultat. I det ovenstående budget sker der et kassetræk de første to år, men herefter budgetteres der med et overskud. Skiftet skyldes fortrinsvis, at de indlagte besparelser og indtægter på flygtningeområdet i budgetgrundlaget slår fuldt igennem sidst i budgetperioden.

2. Teknisk budgetoplæg 2016-2019:

Det tekniske budgetoplæg 2016-2019 danner grundlag for den videre budgetproces og indeholder de senest kendte konsekvenser af politisk truffede beslutninger, den indgåede aftale om kommunernes økonomi for 2016 samt øvrige "tekniske" forhold.

Administrationens budgetoplæg, som er nærmere beskrevet i afsnit 3, bygger således "ovenpå" forudsætningerne i det tekniske budgetoplæg.

Det tekniske budgetoplæg fremlagdes første gang for Byrådet på forårets budgetseminar, hvor merforbruget var på ca. 110 mio. kr. på det skattefinansierede område. Siden er det ændret i takt med ny viden om den kommunale økonomi i budgetperioden.

Vi er nu så langt i budgetprocessen, at de væsentligste forhold med betydning for budgetgrundlaget er kendte. Det er således administrationens forventning, at der ikke i det videre forløb vil fremkomme yderligere ændringer - ud over de politisk drøftede og besluttede - som i væsentlig grad ændrer det foreliggende budgetgrundlag.

De væsentligste ændringer i forhold til det basisbudget 2016-2019, der blev forelagt Byrådet på budgetseminaret i april, fremkommer meget naturligt fra den indgåede økonomiaftale, herunder den seneste beregning omkring skat, tilskud og udligning. Men der er også sket en grundig gennemgang af de øvrige forudsætninger for budgettet, det er bl.a. de iboende udfordringer som den aktivitetsbestemte

medfinansiering af sygehusydelse, flygtningeområdet og det specialiserede børneområde.

Som en konsekvens af den indgåede økonomiaftale indeholder det tekniske budgetoplæg ligeledes en udmøntning af det såkaldte lov- og cirkulæreprogram (DUT-udmøntninger og budgetgaranti), hvor reformerne på beskæftigelsesområdet udgør de væsentligste ændringer.

Endelig indeholder det tekniske budgetoplæg 2016-2019 hidtidigt truffne politiske beslutninger, herunder BO4 2014, BO1, BO2 og BO3 for 2015.

Den demografiske udvikling på ældreområdet var i budget 2015-2018 kun indarbejdet frem til og med 2016, da der skulle udarbejdes en ny model baseret på resultaterne af ældreudbuddet. Modellen er udarbejdet og politisk besluttet og betyder en udgift på ca. 60 mio. kr. i perioden 2017 til 2019, som fremlagt i basisbudgettet på budgetseminaret i foråret.

Der er gennemført en refusionsreform og en beskæftigelsesreform, som samlet betyder store ændringer på arbejdsmarkedsområdet. Det er meget vanskeligt for de enkelte kommuner at beregne de økonomiske konsekvenser af ordningen – fordi udviklingen i landets øvrige kommuner vil have stor betydning for resultatet i den enkelte kommune.

Derfor er konsekvenserne af reformerne indlagt i budgettet på baggrund af beregninger foretaget af ministeriet. Ministeriet har beregnet konsekvenserne for kommunerne på baggrund af regnskabstal for 2014 og deres makroøkonomiske vurderinger af udviklingen på forsørgelsesområdet.

Samlet er budgetterne til forsørgelse (på ARB og SSU tilsammen) hævet med 35 mio. kr., størstedelen af denne merudgift kommer hjem gennem et øget bloktilskud, men iflg. Ministeriets beregninger, vil Gribskov Kommune tabe ca. 14 mio. kr. på ordningen. Kommunen får et overgangstilskud i 2016 på 9 mio. kr. til at dække dette tab, og fra 2018 vil der ske en reform af de mellemkommunale udligningsordninger, der vil tage hensyn til den ændrede udgiftsprofil på forsørgelsesområdet.

Fra budget 2015-2018 er der foretaget en ændring i budgetteringen af forsørgelsesudgifterne, således at budgettet nu svarer til Kommuneaftalens forudsætninger om ændringer fra 2015->2016. Kommunerne (samlet for hele landet) får dækket ændringer i forsørgelsesudgifterne med 100% via budgetgaranti, balancetilskud, beskæftigelsestilskud og DUT-korrektioner - hvis forventningerne i budgetaftalen ikke holder, vil der senere ske efterreguleringer af statstilskuddene.

Den nye budgetmetode i Gribskov Kommune har således den fordel, at udgifts- og indtægtssiden følges ad, således at fx. hvis forventningerne i økonomiaftalen om konjunkturudviklingen er for positive, vil det føre til kommunale budgetoverskridelser - men samtidig til efterreguleringer af de oprindelige tilskud, således at kommunerne under ét får dækket alle deres udgifter.

Men det skal også bemærkes, at vi lokalt i Gribskov Kommune vurderede, at udgifterne til kontanthjælp og sygedagpenge i 2015-2018 ville ligge over forventningerne i kommuneaftalen, der er derfor tillagt ca. 2 mio. kr. årligt i budgetperioden. I 2015 forventes udgifterne til forsørgelse at svare til budgettet, det

gælder både for landet som helhed og Gribskov. Det er endnu for tidligt at vurdere om de ekstra 2 mio. kr. bliver anvendt.

Der er efter budgetseminaret indgået en aftale mellem regeringen og kommunerne for 2016, konsekvenserne af denne aftale er indarbejdet i det administrative budgetoplæg. De væsentligste konsekvenser er:

Kompensation for en række lovændringer og mængdeændringer på forsørgelsesområdet, [DUT-ændringer og budgetgaranti](#). Disse ændringer er stort set udgiftsneutrale for Gribskov Kommune.

Regeringen har udmeldt [statsgarantien](#) for 2016, og den er indarbejdet som indtægtsgrundlaget i 2016.

Kommunen har store udestående lån til pensionister som følge af reglerne om lån til betaling af ejendomsskatter. Rentesatsen fra disse lån fastsættes årligt af ministeriet, og den er reduceret fra 2016. Det giver en [mindre renteindtægt](#) på 1,6 mio. kr. årligt.

Der er sket et [monopolbrud på det kommunale it-område](#). I den forbindelse sælger KMD en række ejendomme og ejerkredsen (der er kommunerne) vil modtage en andel af salgsindtægten. Men monopolbruddet indebærer også en række investeringsomkostninger for kommunerne, så indtægten fra ejendomssalgene er reserveret hertil og tilføres derfor IT området.

[Reformen på refusions- og arbejdsmarkedsområdet](#) var med i budgetmaterialet til budgetseminaret, men efterfølgende er der regnet på konsekvenserne på baggrund af nyere tal, og det har betydet at omkostningerne er reducerede med ca. 5 mio. kr., men kommunens bloktilskud er reduceret tilsvarende, så nettoeffekten er meget begrænset.

Der sker et [stort fald i grundskyldsindtægterne](#) – specielt i 2017 og 2018. Årsagen er, at flere og flere grunde i kommunen ikke længere kan fremskrives med de udmeldte grundstigningsprocenter, fordi de når loftet for deres "reelle" vurdering.

Det er sådan, at ejendomsskattegrundlaget i mange år har været en beregnet størrelse. Det er beregnet på baggrund af de faktiske grundværdier fra før Fogh regeringen, og de er så blevet fremskrevet årligt på baggrund af en procentsats der fastsættes af regeringen (mellem 4% og 7%). Men skattegrundlaget må ikke overskride de faktiske vurderinger.

I en periode i nullerne var de faktiske grundvurderinger dobbelt så store som det beregnede skattegrundlag. I 2016 er de faktiske grundvurderinger opgjort til 18,9 mia. kr., mens skattegrundlaget er på 16,3 mia. kr.

Men de samlede tal dækker over, at flere ejendomme allerede har nået loftet.

Pga. de fejl der har været i Skats vurderingssystemer, er grundvurderingerne pt. låst på 2011 niveau. Det betyder, at grundvurderingerne ikke stiger før til 2019, hvor et nyt vurderingssystem efter planen træder i kraft.

Der bliver derfor flere og flere ejendomme, der vil ramme loftet.

I det administrative budgetoplæg fra før sommer, fremskrev vi grundskylden med KL's skøn. Men det kan konstateres, at KL's tal ikke holder i Gribskov Kommune, derfor er provenuet fra grundskylden reduceret med 1,6 mio. kr. i 2016 og samlet med ca. 40 mio. kr. i 2017 og 2018. Fra 2019 vil det nye ejendomsvurderingssystem efter planen træde i kraft, og vi forventer, at de reelle vurderinger vil hæves til et niveau, hvor kommunen igen vil kunne opkræve ejendomsskatter, der svarer til det beregnede niveau.

Det ekstraordinære finansieringstilskud er videreført i 2016 med samlet 3,5 mia. kr. hvoraf de 2 mia. kr. gives til vanskeligt stillede kommuner og 1,5 mia. kr. gives til alle kommuner. For Gribskov betyder det en indtægt på ca. 11 mio. kr.

I Økonomaftalen mellem KL og Regeringen for 2016 er der indarbejdet en ny ramme for kommunernes økonomi fremover i form af et omprioriteringsbidrag. Et bidrag på 1% årligt svarende til 2,4 mia. kr. på landsplan. Det betyder, at kommunerne skal aflevere én procent mere hvert år. For 2016 er der tilbageført 1,9 mia. kr. uden bindinger. Det betyder at af den første procent er nettotabet for alle kommuner 0,5 mia. kr., hvilket for Gribskov betyder 3,4 mio. kr. i 2016 og frem. I 2017 hvor vi skal aflevere én procent mere er det yderligere 16,8 mio. kr. der skal afsættes til omprioriteringsbidraget o.s.v.

Samlet betyder det, at Gribskov skal frigøre ca. 104 mio. kr. i hele budgetperioden fordelt med 20,3 mio. kr. i 2017, 37,1 mio. kr. i 2018 og 53,9 mio. kr. i 2019.

Nedenstående tabel viser denne fordeling for Gribskov.

Tal i mio. kr.	2016	2017	2018	2019	2016-2019
2016:					
Omprioriteringsbidrag	16,8	16,8	16,8	16,8	67,2
Tilbageføring af midler til prioriterede områder	-13,3	-13,3	-13,3	-13,3	-53,2
Likviditetstilskud	-10,7				-10,7
2017:					
Omprioriteringsbidrag		16,8	16,8	16,8	50,4
Tilbageføring af midler til prioriterede områder					
2018:					
Omprioriteringsbidrag			16,8	16,8	33,6
Tilbageføring af midler til prioriterede områder					
2019:					
Omprioriteringsbidrag				16,8	16,8
Tilbageføring af midler til prioriterede områder					
I alt	-7,2	20,3	37,1	53,9	104,1

Rammerne for omprioriteringsbidraget er forbundet med stor usikkerhed i 2017 og frem, idet vi ikke ved hvor stor en andel, der tilbageføres til kommunerne og hvilke bindinger der følger med. Dette forventes først nærmere afklaret i forbindelse med næste års økonomiforhandlinger mellem KL og Regeringen.

3. Administrationens budgetoplæg:

Administrationens budgetoplæg tager afsæt i den stramme økonomiske ramme, der er for Gribskov Kommune i de kommende år med et fald i de forventede indtægter i form af bloktilskuddet primært vedr. omprioriteringsbidraget samt et demografisk pres med faldende børnetal og stigende ældrebefolkning.

Basisbudgettet hviler på budget 2015-2018 med de deri liggende forudsætninger, herunder en fortsættelse af en produktivitets- og effektivitetsdagsorden og dertil indarbejdelse af de økonomiske konsekvenser af den demografiske udvikling, der især giver udgifter på ældreområdet. Dette gav et markant merforbrug i kommunens økonomi.

Balancen mellem kommunens løbende indtægter og udgifter er udfordret, da basisbudgettet (fra april seminaret) viser et stort underskud, økonomiaftalen presser kommunens økonomi markant samt at budgetopfølgningerne i 2015 samtidig viser et stort pres på børne- og social- og sundhedsområdet samt hele flygtningeområdet. Sidst nævnte giver likviditetsmæssige udfordringer i det enkelte år, men sammenhæng over tid.

Baseret på den endelige gennemgang af det tekniske udgangspunkt for budgettet, er der, som der er redegjort for i afsnit 2, foretaget en række justeringer, som også indgår i administrationens budgetoplæg for igen at skabe en acceptabel balance mellem indtægter og udgifter.

3.1. Budgetoplæggets forudsætninger - Afsættet:

Det administrative budgetoplæg tager udgangspunkt i basisbudgettet for 2015-2018, der er baseret på budgetaftalen for 2014-2017. Det vil sige, at elementerne i budgetaftalen som udgangspunkt er videreført i 2019. Dette indebærer også en forudsætning om, at omkostningsreduktionerne som følge af fortsat fokus på effektivitet og produktivitet realiseres.

Det er administrationens vurdering at kommunens økonomiske situation grundlæggende er udfordret af to forhold:

1. Udefra kommende udfordringer og
2. De iboende udfordringer der er på bl.a. det specialiserede børneområde og den kommunale medfinansiering.

Disse udfordringer sætter en række forudsætninger i basisbudgettet under pres. Herunder er angivet de forudsætninger der administrativt er indarbejdet i budgetgrundlaget for at imødegå udfordringerne.

Udefrakommende udfordringer

I Økonomiaftalen mellem KL og Regeringen er der som tidligere nævnt indarbejdet et omprioriteringsbidrag på 1% årligt. For Gribskov Kommune betyder det ca. 104 mio. kr. i budgetperioden, der skal frigøres.

Der vil ske en tilbageførsel, men det er som sagt usikkert, hvor stor en andel af det fremadrettede bidrag, der tilbageføres samt hvilke bindinger, der er på tilbageførelsen. Dette bliver først afklaret i forbindelse med næste års økonomiforhandlinger mellem KL og Regeringen.

Der må forventes at være bindinger på tilbageførelsen fra 2017 og frem. Det betyder, at vi må frigøre hele vores andel af omprioriteringsbidraget, som er på ca. 20 mio. kr. i 2017, 37 mio. kr. i 2019 og 54 mio. kr. i 2019. I det administrative budgetgrundlag er der lagt en forudsætning ind om at halvdelen tilbageføres. Pengene placeres i en pulje under Økonomiudvalget til tilbagebetaling og udførelse af de bindinger, der måtte komme og såfremt, der ingen bindinger er, kan midlerne anvendes til andre prioriteringer.

Iboende udfordringer

Produktiv Velfærd og effektiviseringsgevinster på IT

Produktiv Velfærd blev vedtaget som finansieringsgrundlag for at øge kommunens anlægsbudget i forbindelse med budget 2014-2017. Det er ikke lykket at komme i mål med at realisere Produktiv Velfærd og effektiviseringsgevinsterne på IT fuldt ud. Konsekvensen heraf er, at der ikke længere er finansiering til det øgede anlægsniveau. Anlægsniveauet har derfor i administrationens budgetoplæg ført niveauet tilbage til før Produktiv Velfærd svarende til ca. 45 mio. kr. årligt. Det er en reduktion af anlægsbudgettet på 175 mio. kr. ift. basisbudgettet på budgetseminaret i april.

Flygtninge

Det stigende antal flygtninge har gennem halvdelen af 2014 og hele 2015 udfordret kommunens økonomi i det enkelte år og denne tendens fortsætter ind i 2016.

Konsekvensen af flygtningetilflytningen er indarbejdet i dette budget. Økonomisk vil flygtningeregnskabet balancere over tid, men indtægterne indgår til kommunerne med 2 til 3 års forsinkelse ift. udgifterne.

I 2016 forventes nettoudgifter til flygtningene på 30 mio. kr., men finansieringen af disse udgifter indgår først til kommunen i primært 2019. Kommunen skal således bære et stort likviditetsudlæg.

Der er i dette budget udelukkende budgetteret med flygtningeudgifterne i 2016, vel vidende at der også vil være store udgifter i den resterende budgetperiode. Når det er valgt, skyldes det forskydningen mellem udgifter og indtægter – hvis der budgetteres for alle årene, vil der være udgifter i alle fire budgetår men kun indtægter i et enkelt, og det vil give et forkeret billede af den reelle økonomi.

Samtidig er udviklingen i flygtningetilflytningen meget vanskelig at vurdere, og det vil derfor under ingen omstændigheder være muligt at give et retvisende budget for resultatet efter 2016.

Det specialiserede børneområde

Udviklingen på det specialiserede børneområde udfordrer kommunens budgetgrundlag. Der er derfor tilført 19,5 mio. kr. i 2016 og 6 mio. kr. i 2017 med henblik på at skabe et retvisende budget på børneområdet. Samtidig skal der arbejdes intenst med modgående foranstaltninger og stram styring på børneområdet, hvorfor der tilsvarende er der lagt en forventning om en reduktion af børneområdets budget ind i 2018 på 2 mio. kr. og 8 mio. kr. 2019 som konsekvens af indsatsen.

Den kommunale medfinansiering- KMF

Udviklingen på KMF har specielt gennem 2014 og 2015 udfordret budgetgrundlaget i størrelsesordenen 12 mio. kr. om året. De muligheder, der er for at imødegå

udviklingen, er yderst begrænsede, hvorfor der er tilført Social- og Sundhedsområdet 15 mio. kr. om året i hele budgetperioden for at skabe et retvisende budget. Overslagsårene tager udgangspunkt i niveauet for 2016 og vil fremadrettet blive reguleret på samme vis som forsørgelsesudgifterne i forbindelse med det tekniske budgetgrundlag.

Der er forhold der indikerer, at Gribskov Kommune har en aldersmæssig udvikling, der sammenholdt med den socio-økonomiske sammensætning af befolkningen giver en stigning i de kommunale medfinansieringsudgifter i denne kommune. Dette er ikke indarbejdet i budget 2016-2019, men vil blive analyseret nærmere frem til næste års budgetlægning.

Derudover er budgettet øget med 3,4 mio. kr. årligt til området ambulant somatik, således budgetgrundlaget forventes at kunne rumme de ovenfor beskrevne usikkerheder.

Til imødegåelse af de iboende udfordringer er der lagt følgende forudsætninger ind:

[Gevinstrealisering gennem konkurrenceudsættelse](#)

Der er fortsat behov for at have fokus på gevinstrealisering gennem konkurrenceudsættelse, da dette er en måde at skabe et økonomisk råderum inden for samme serviceniveau. Der er således lagt en forventning ind på 3,3 mio. kr. i 2016 stigende til 3,8 mio. kr. i 2019 svarende til de opgaver, der forventes udbudt de kommende år.

[Ældrepuljen](#)

Rammerne omkring ældrepuljen er ændret med den seneste økonomiaftale, således pengene ikke længere er bundet til ældreområdet. Der er derfor lagt en forudsætning ind om at de midler, der er bundet på driftsopgaver i 2016 fastholdes, således budgettet i 2016 nedskrives med 3,7 mio. kr. De efterfølgende år er der lagt en forudsætning ind om at hele puljen på 8,9 mio. kr. nedskrives i budgetgrundlaget. Det betyder, at såfremt de tiltag, der er iværksat skal fortsætte, skal der omprioriteres inden for Social- og Sundhedsudvalgets rammer.

[Rammebesparelser ift. iboende udfordringer](#)

Til imødegåelse af det umiddelbare merforbrug grundet de iboende udfordringer, er der lagt en rammebesparelse ind. Rammebesparelsen er først lagt ind fra 2017 og frem således, der er tid til at nå at arbejde med kloge tiltag, som ikke blot er besparelser men kloge tiltag og løsninger, hvor det fx er større tværoorganisatoriske løsninger, som kræver mere tid at omsætte. I 2017 er der indlagt en besparelse på 12 mio. kr., i 2018 på 22 mio. kr. og i 2019 32 mio. kr.

[Finansieringstilskud](#)

For 2016 er indtægterne budgetteret med statsgarantien, og for budgetoverslagsårene er der taget udgangspunkt i KL's prognose. Erfaringsmæssigt er KL's prognoser for kommunernes indtægter (tilskud og udligning) forsigtige, hvilket gør, at administrationen har lagt en forudsætning ind om en fortsat finansieringstilskud til kommunerne i 2017 – på samlet 1 mia. kr., hvilket er lavere ift. 2016. Det giver en forbedring af indtægtsprognosen beregnet i KL's model på 7,0 mio. kr. i 2017. Tilskuddet er kun lagt ind i 2017, da det forventes at bortfalde i 2018 i forbindelse med en ny udligningsreform.

Øvrige forudsætninger

Overgange mellem børneområdet og social- og sundhedsområdet

I 2015 har der været en stigende tendens i overgange fra børneområdet til social- og sundhedsområdet. Det er både overgange ift. alder (unge der bliver 18 år) men også ift. børnehandicapområdet. Det er nødvendigt at gennemføre et større udredningsarbejde for at afdække årsagen til tendensen og fremadrettet at skabe et fælles styringsgrundlag og retvisende budgetter. Det kan efterfølgende medføre et behov for budgetmæssige ændringer.

Ejendomsstrategien

Der er forsat en forudsætning om at ejendomsstrategien fastholdes, således at kommunens ejendomsportefølje optimeres og afspejler kommunens behov for forskellige former for bygningskapacitet og ejendomme. De ejendomme der ikke anvendes, afhændes. Køb og salg af ejendomme skal bidrage til at de allerede indlagte besparelser fra budget 2014-2017 realiseres.

Reservepulje

Der har i det nuværende budgetgrundlag ikke været nogen former for mulighed for økonomisk at imødegå de udfordringer, der måtte opstå i løbet af året uden dette skulle ske ved konkrete omprioriteringer inden for udvalgene eller finansieres via kassebeholdningen. Derfor er der indlagt en reservepulje på 5 mio. kr. om året til imødegåelse af evt. ikke budgetlagte aktivitetsændringer. Der er over budgetperioden samlet afsat 20 mio. kr. til dette svarende til det merforbrug, der er i det administrative budgetgrundlag på det skattefinansierede område.

3.2. Budgetoplæggets forudsætninger - Det strategiske afsæt:

Det strategiske afsæt i det administrative budgetoplæg er en videreførelse af effektiviseringsdagsordenen, som har været en del af de seneste års budgetaftaler og som har fået et endnu stærkere behov med omprioriteringsbidraget fra økonomiaftalen.

Administrationen har trods den stamme økonomiske ramme prioriteret at fastholde investeringen fra tidligere budgetaftaler til strategisk kompetenceudvikling med 2,0 mio. kr. i 2016 og 2017 for herigennem at understøtte effektiviseringsdagsordenen.

Derudover arbejdes der kontinuerligt med en skarp prioritering af administrationens ressourcer og stillingtagen til den forventede effekt. Dette således, at der hele tiden sker en prioritering af ressourcerne til de tiltag, der virker. En af disse prioriteringer er et fortsat fokus på en sikker stabil drift på IT området.

3.3. Anlægsområdet:

Som ovenfor angivet er det indlagte anlægsniveau på ca. 45 mio. kr. om året svarende til ca. 180 mio. kr. over hele budgetperioden. Det er således ikke muligt at gennemføre en række af de tidligere vedtagne anlægsprojekter, men der skal ske en prioritering. Der er fra administrationens side ikke anbefalet hvilke projekter, der skal videreføres og hvilke der skal udskydes eller helt bortprioriteres. Der er dog en række opmærksomhedspunkter der skal overvejes i prioriteringen:

- Kommunen har brug for en udvidet plejeboligkapacitet i 2017 og 2018 på omkring 50-60 pladser. Der kan arbejdes med forskellige scenarier, disse er kort skitseret her (for uddybende beskrivelse se bilag 1):

Scenarie 1 Udvidelse af eksisterende center/centre med 50-60 plejeboliger	30 mio. kr.
Scenarie 2 Udvidelse af eksisterende center/centre med 50-60 plejeboliger (scenarie 1) og en samtidig etablering af erstatningskapacitet for de meget driftstunge, 33 midlertidige pladser på Toftebo. * Derudover skal der afsættes i størrelsesorden 2 mio. kr. til årlig drift.	60* mio. kr.
Scenarie 3 Rokeringsløsning, hvor eksisterende center/centre udvides med 90 plejeboliger, hvilket vil muliggøre overflytning af ca. 30 beboere fra andre af kommunens plejeboliger hertil (i scenariet fra Udsigten), samt en efterfølgende konvertering af de således ledig blevne plejeboliger til midlertidige pladser - som erstatning for de midlertidige pladser på Toftebo	48 mio. kr.

- Der er en 1:1 finansiering på 1 mio. kr. i 2016 på molen i Tisvilde. Kommunen er dog forespurgt om udløbet af finansieringen kan skydes til 2017.
- Vi har indgået et 3-kommunesamarbejde omkring kysten, hvor der foreligger en politisk beslutning i alle 3 kommuner om at samarbejde. Der har været afsat 2 mio. kr. om året. Der pågår en dialog med Region Hovedstaden ift. økonomisk deltagelse i projektet.
- Trafiksanering Askemosevej er sat i gang i 2015 jf. BY beslutning d. 22.06.2015 og videreføres i 2016 med en binding på 1,0 mio. kr.
- Anlægsbudgettet til Investeringsplan bygninger og klimatiltag blev afsat for at imødegå efterslæbet på ejendomsområdet. Anvendes midlerne til andre formål nedbringes efterslæbet ikke og konsekvensen bliver at udgiften på sigt øges yderligere.
- Gennemførelse af Attraktive Lokalsamfund har betydning for realiseringen af Ejendomsstrategien og de indarbejdede besparelser på ejendomsområdet (11 mio. kr. i 2016 stigende til 13 mio. kr. i 2017 og frem).

Derudover er der ikke lagt nogen forudsætninger ind omkring lånefinansiering.

Der var følgende anlæg indarbejdet i basisbudgettet for 2016-2019, som der skal prioriteres i mellem:

	2016	2017	2018	2019	I alt
Trafiksikring – Kildevej/ Askemosevej	1.041				1.041
Ny vej, Græsted-Gilleleje		1.009	5.043		6.052
Cykelstier	5.043				5.043
Fælles kystprogram	2.017	2.017	2.017		6.051
Vækst, kyst og turisme		7.060	8.069		15.129
Mole i Tisvilde	1.009				1.009
Områdefornyelse Græsted bymidte og eventplads	5.043				5.043
Undervisning og læring i Gilleleje	70.188	73.049			143.237
Undervisning og læring i Gilleleje, lån	-6.052	-6.052			-12.103
Attraktive lokalsamfund	11.973				11.973
Udbygning af plejeboligkapacitet (tidsforskudt fra 2015/2016 til 2017/2018)		18.710	26.978		45.688
Investeringsplan - Vejnettet	5.124	5.124	5.124	5.124	20.496
Investeringsplan – Bygninger og klimatiltag	10.406	10.406	10.406	10.406	41.624
Anlægsramme 2019				42.470	42.470
I alt ordinære anlæg i 2016-pl	105.793	111.323	57.637	58.000	332.753
I alt ordinære anlæg i lb. Priser	105.793	113.661	60.024	61.610	341.089

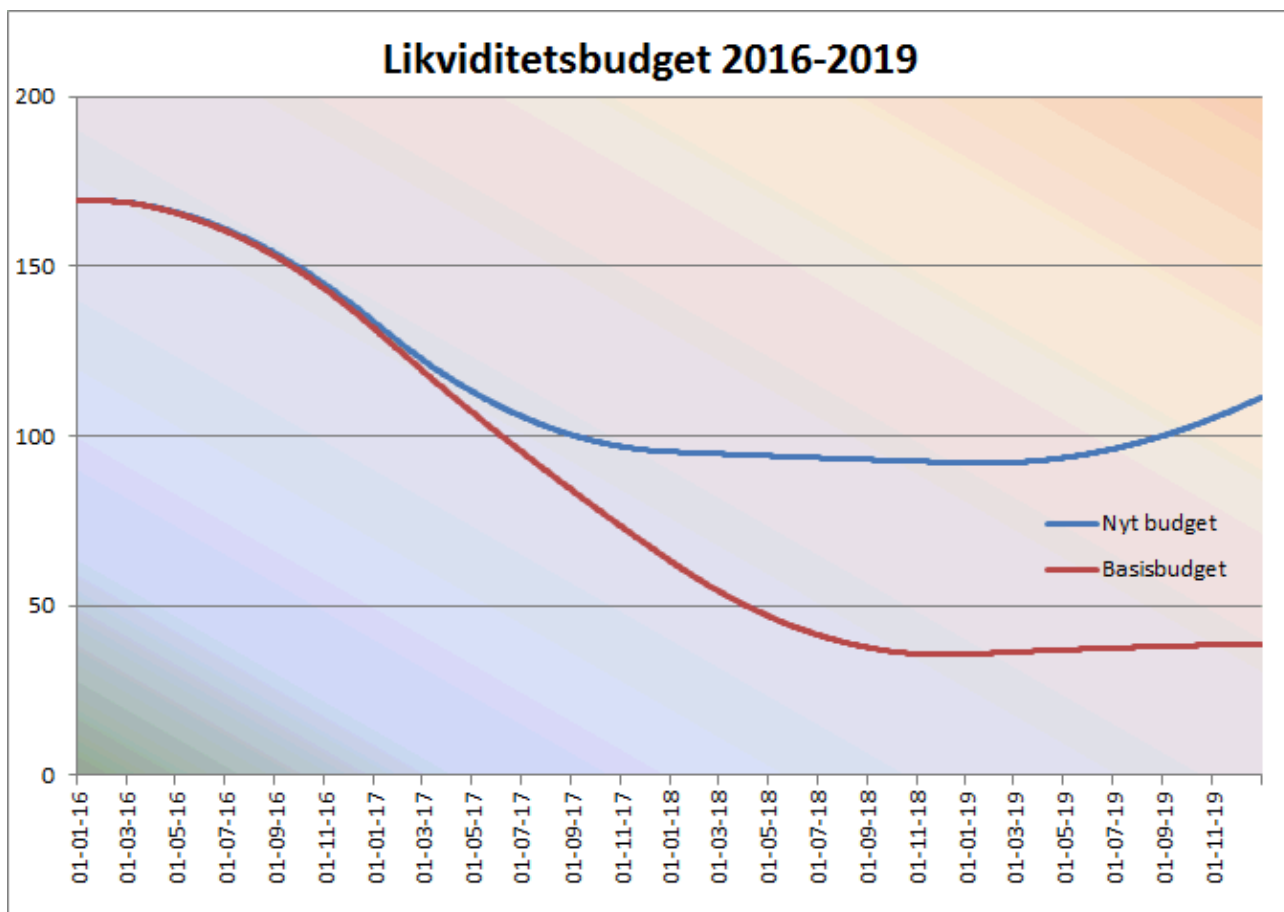
Derudover er der en række anlægsprojekter, der ikke tidligere er prioriteret, der ligeledes skal med i betragtningen. Det er følgende anlæg:

- Inventar til bibliotek og museumsformidling som en del af Kulturhavn Gilleleje inkl. flytning på 4,2 mio. kr. (skal anvendes oktober 2016)
- Frivilligcenter Græsted – udskiftning af totalt nedslidt tag på 0,3 mio. kr. Konsekvensen er at lukke og finde andre lokaliteter.
- Helsingør Ungdoms Center (HUC) etablering af nyt tilbygning som erstatning for nedrevet forfalden pavillon på 1,4 mio. kr.
- Blistuphallen – Udskiftning af tag (2,5 mio. kr.) og udskiftning af gulvbelægning (1,6 mio. kr). Gulvet skal skiftes som konsekvens af utæt tag og tilstanden af både gulv og tag gør at det ikke længere muligt at reparere, det skal udskiftes. Konsekvensen er at lukke hallen.
- Toiletbygning Villingebæk Strandvej på 1,3 mio. kr.

4. Likviditetsudviklingen i budget 2016-2019:

Kassekreditreglen siger, at kommunens 12 måneders gennemsnitlige kassebeholdning aldrig må blive negativ, og en kommune af Gribskovs størrelse vil kunne forvente en reaktion fra ministeriet, allerede hvis kommunens kassebeholdning falder til under 50 mio. kr.

Normalt anbefaler man en kassebeholdning, der svarer til omkring 2.500 kr. pr. indbygger, dvs. 100 mio. kr. for Gribskov Kommune, og det er også administrationens anbefaling. Med en kassebeholdning af denne størrelse vil kommunen have en robusthed til at imødegå evt. udsving i økonomien uden at være tvunget til mere drastiske tiltag.

Gribskov Kommune har i de seneste år haft en robust kassebeholdning, men en stor del af denne skyldes opsparede midler til den nye skole i Helsingør. Med betalingen af skolen samt med de budgetterede underskud i 2016 - 2017 vil kassebeholdningen falde til ca. 90 mio. kr., hvorefter de budgetterede overskud i 2019 atter vil hæve kassebeholdningen, således niveauet med udgangen af 2019 vil være på ca. 111 mio. kr. som illustreret herover.

På baggrund af udviklingen i kassebeholdningen kan administrationen ikke anbefale tiltag i budget 2016-2019, der betyder yderligere kassetræk.

Likviditetsudviklingen over budgetperioden kommer under de anbefalede 100 mio. kr. Dette skyldes de indlagte budgetter til flygtningeområdet. Tages dette budget ud vil likviditeten være over 100 mio. kr. i hele perioden.

Bilag 1

Uddybende beskrivelse af scenarier vedr. plejeboligkapaciteten

I de årlige plejeboliganalyser og i statusredegørelsen, der behandlede i Økonomiudvalget den 07.04.2015 (sag.nr. 2015/07706), bekræftedes behovet for at udvide kapaciteten med 50-60 plejeboliger i 2017-2018. Samtidigt blev der i sagsfremstillingen peget på, at kapaciteten af midlertidige pladser må følges nøje, da bl.a. sygehusene udskriver deres patienter hurtigere og hurtigere.

I budgetaftalen 2014-2017 var der afsat 18,3 mio. kr. i 2017 og 30 mio. kr. i 2018 til udbygning af plejeboligkapaciteten. Kapacitetsudvidelsen blev fastholdt i budgetaftalen 2015-2018. Det samlede budget på 48,3 mio. kr. til udvidelsen af plejeboligkapaciteten i 2017-2018 blev fastsat i forbindelse med en tidligere budgetproces, og administrationen har derfor lagt til grund, at budgettet efterfølgende vil skulle justeres i forhold til den endelige model for udvidelsen af plejeboligkapaciteten.

Nedenfor skitseres tre forskellige scenarier for udvidelsen af plejeboligkapaciteten og et skøn over de nødvendige budgetmæssige rammer for hvert af disse scenarier. De to sidstnævnte scenarier indebærer udfasning af kapacitet, der er dyr i drift - og en rokering af kapacitet. Der skal fortsat arbejdes med økonomiske konsekvensberegninger i forhold til de skitserede rokeringsløsninger. Tesen er, at kombinationen af udfasning af kapacitet, der er dyr i drift, og rokeringer vil give et positivt bidrag til den samlede totaløkonomi - både fordi bygningsdriften vil blive billigjort, og fordi plejedriften bliver samlet i større, mere driftsøkonomiske enheder.

Scenarie 1: Udvidelse af kapaciteten af eksisterende centre

Tidligere analyser har vist, at der er udvidelsesmuligheder på kommunalt ejede arealer ved henholdsvis Bakkebo og Skovsminde. Hvis det forudsættes, at der opføres 50-60 boliger på disse arealer i samarbejde med et boligselskab vil de samlede kommunale udgifter (til grundkapital tilskud på 10 pct. af den samlede entreprisensum - niveauet gælder for støttetilsagn, der gives frem til og med d. 31. december 2016 - samt anlægsudgifter til udvidelse af de kommunale servicearealer) beløbe sig til omkring 20-24 mio. kr. Det er ikke muligt at bestemme den endelige kommunale udgift mere præcist, da den bl.a. vil afhænge af grundsalgsværdien.

Udvidelse af kapaciteten på Bakkebo kræver, at tennisbanerne vil skulle omplaceres. Dette skal der afsættes midler til. Hvis det viser sig, at tennisbanerne er forurenede, kan der endvidere være behov for at afsætte midler til bortskaffelse af forurenede jord. Udgiften til omplacering af tennisbanerne og tilhørende omklædningsfaciliteter vil derfor kunne svinge mellem 2-6 mio. kr.

I alt vil der skulle budgetteres med udgifter på op til 30 mio. kr. (en reduktion ift. de tidligere afsatte beløb på 48,3 mio. kr. på 38 pct.).

Mulighed for rokeringsløsninger

Det skønnes, at restrummeligheden ved de to centre muliggør udvidelse med helt op til 80-90 pladser. Dette muliggør gradvis indfasning af kapacitet - ikke bare i budgetperioden, men også i tiden derefter.

Hvis restrummeligheden alternativt udnyttes allerede i den kommende budgetperiode,

vil det være muligt at foretage en rokering ift. eksisterende boliger/pladser. En rokering, der vil kunne omfatte 30-40 boliger/pladser. Administrationen kan umiddelbart pege på følgende to scenarier.

Scenarie 2: Kapaciteten på Toftebo overflyttes til udvidet center

Toftebo (33 midlertidige pladser) tages ud af drift, og der etableres tilsvarende kapacitet i forbindelse med udvidelsen af Bakkebo/Skovsminde.

Ud fra en kommunaløkonomisk synsvinkel rummer dette scenarie to fordele: For det første vil påtrængende, og allerede udskudte renoveringsudgifter på Toftebo på godt 20 mio. kr. til etablering af badefaciliteter, der lever op til arbejdsmiljøkrav i forbindelse med løft, og til en gennemgribende tagrenovering, kunne udelades. For det andet vil væsentlige dele af den bygningsrelaterede driftsøkonomi, ikke mindst på forsynings siden, blive forbedret, eftersom Toftebo er meget dyr at drifte.

Eftersom huslejen for de midlertidige pladser dækkes af kommunen, må det sikres, at opførelsen af erstatningskapaciteten holdes inden for en meget stram økonomisk ramme. Dette kan bl.a. sikres ved at etablere erstatningskapaciteten i forbindelse med den allerede skitserede udvidelse af eksisterende centre (scenarie 1), idet de marginale udgifter til dels udvidelsen af centerarealerne og dels etableringen af de midlertidige pladser alt andet lige vil være lavere, hvis det sker i forbindelse med en samlet entrepris.

Det nuværende Toftebo rummer 2.065 m². Ud fra en foreløbig vurdering vil det være muligt at etablere erstatningskapacitet i en bygning af samme størrelse, selv om toilet- og badefaciliteter vil kræve mere plads end i den nuværende bygning. Med afsæt i V&S prisbøgerne, der er markedsstandard ved kalkuler i byggeriet, kan det antages, at kvadratmeterprisen ved nybyggeri vil være 13.000 m², i alt en entreprisensum på 26,8 mio. kr. Hertil kommer udgifter til programmering, projektering, byggetilladelse, tilslutning til forsyningsnet mv. Alt i alt vil der skulle budgetteres med 30 mio. kr., hvis byggeriet foregår på en byggemodnet grund.

Hvis erstatningskapaciteten tilvejebringes sammen med udvidelsen af plejeboligkapaciteten (scenarie 1) vil den samlede etableringsomkostning være 60 mio. kr. Det skal have sig i mente, at der ikke vil skulle investeres godt 20 mio. kr. i budgetperioden i at holde Toftebo i fortsat drift - og at forsyningsomkostningerne vil blive nedbragt betragteligt. Der skal desuden afsættes midler til drift og vedligeholdelse af boligerne i størrelsesorden ca. 2 mio. kr. om året foruden det nuværende budget. Samtidig vil opførelsen af nye boliger give en større fleksibilitet, idet boligerne vil være ens, og dermed kunne fungere både som permanente boliger og midlertidige pladser. Desuden vil nyopførelse af boliger ifm. nuværende centerboliger give betydelige stordriftsfordele.

Scenarie 3: Rokeringsløsninger

Hvis Udsigten, der ejes af GK, anvendes til midlertidige pladser og beboerne på Udsigten i stedet tilbydes en plads på de udvidede centre, vil Toftebo fortsat kunne tages ud af drift.

Fordelen ved dette scenarie vil være, at udvidelsen af kapaciteten med 90 boliger ved Bakkebo og Skovsminde, vil kunne finansieres som i scenarie 1. Konkret indebærer dette, at de samlede kommunale udgifter hertil vil kunne holdes under 40 mio. kr. (inkl. omplacering af tennisbanerne)

Fordelen ved dette scenarie vil være, at der fortsat vil være plejecenterdrift i Blistrup, hvilket der lægges vægt på i lokalsamfundet. Samlet set giver dette scenarie en god investering i at forbedre den fremtidige driftsøkonomi, idet det vil være muligt både at

udfase den driftstunge kapacitet på såvel Toftebo som Udsigten indhøste stordriftsfordelene på et nyt plejecenter med 90 boliger, hvor der ikke skal ske særindretning i forhold til at drifte midlertidige pladser (scenarie 2).

Der er ikke på nuværende tidspunkt udarbejdet et estimat over de omkostninger, der vil være forbundet med at indrette Udsigten til midlertidige pladser. Det der taler imod løsningen er, at Udsigten er indrettet i to etager, som kan gøre det vanskeligt at håndtere behandlings-/pasningskrævende borgere - med mindre der foretages ret store investeringer heri.

Hvis omkostningerne til ombygning af Udsigten kan holdes under 8 mio. kr. vil denne løsning kunne holdes under de tidligere estimerede 48 mio. kr.

Afsluttende kommentarer

Sammenholdt med et nybyggeri på 'bar mark' indebærer alle de tre skitserede løsninger, at udgifterne til etablering af centerarealer er 3-5 mio. kr. lavere. Dette skyldes, at allerede eksisterende centerarealer kan benyttes. Hvis der er ønske om, at udvidelsen af kapaciteten skal tilvejebringes gennem nybyggeri, vil alle beløb ovenfor skulle øges med 3-5 mio. kr.

Andre rokeringsløsninger kunne omfatte Søfryd, hvor der er store tomgangsudgifter/lav belægning. En rokering, hvor omlægning af anvendelsen af Skipperstræde 6 kunne indgå, vil også kunne nedbringe driftsomkostningerne.